

משפחה זה לא חוזה

בתחילת מסכת קידושין, הגמרא עוסקת בדיני הקידושין, ובין היתר מלמדת כי מקור הדין, שאישה נקנית בכסף, נלמד מפרשתנו, מאופן קניית מערת המכפלה, על ידי אברהם אבינו מעפרון - "כסף מנא לן?" שואלת הגמרא והתשובה "גמר (למד) קיחה קיחה משדה עפרון".

מבלי להיכנס לדרך הלימוד, נשאלת השאלה מדוע בכלל במעשה הקידושין צריך קניין?

נראה כי התורה רוצה ללמדנו שהקשר הזוגי, הוא לא רק קשר רומנטי למטרת הנאה וסיפוק היצר, אלא הוא קשר של ברית בין איש לאישה, המקדש אותם ומנשא אותם למחויבות שהיא לא פחותה מהקשר בין אדם לאדמתו.

כשם שאדם זקוק לקרקע, למקום כדי לחיות בו על פני האדמה, כך הוא זקוק לקשר הזוגי. כמו שהקרקע אינה רק מקום לשהות בו אלא היא בית הגידול לצרכיו וקיומו, הזוגיות היא המצע לצמיחת המשפחה והפיכתו של האדם מחלקיק מתכלה לחלק מסיפור גדול של משפחה ואומה.

האיש לא קונה את האישה כחפץ, אלא האישה מקנה לאיש את נאמנותה ובלעדיותה להיות לו לאישה ולאם לילדיהם המשותפים. בתמורה מתחייב האיש להיות לה לאיש ולאב.

מעשה הקניין הופך את החוזה הרומנטי שתלוי על בלימה ומועד להפירה בכל רגע, לברית שמטרתה קשר נצחי. סיפוק היצר מתעדן והופך להיות מעשה של נתינה לבן ובת הזוג ומוליד מחויבות קדושה של חיבור לנצח בהבאת חיים חדשים לעולם.

במעשה הקידושין אנו אומרים לזוג את דברי הנביא ישעיהו: "הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם, כי אחד קראתיו ואברכהו וארבהו". הקשר הזוגי בין אברהם לשרה, שבא לידי ביטוי בדאגה של אברהם לקבורת שרה, מתקיים בנו צאצאיהם עד היום.

מיכאל פואה

בוחרים
במשפחה

"בוחרים במשפחה" - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם